

Aradul

C. ADMINISTRAȚIA:

Dr. Andronescu No. 18.

Telefon: 266.

Asociației »Infrățirea«

de două ori pe săptămână.

Dau asigurarea poporului Meu,
că toată munca Mea, toată chibzuiala și dragostea Mea, le pun
în serviciul patriei.

Regele Carol II

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
200 Leri	1 An
100 Leri	500 Leri
50 Leri	250 Leri
	130 Leri
	3 Leri

In strânsătate dublu.

Răspunsul M. S. Regelui
la felicitările I. P. S. Patriarch și dlui
Prim-Ministru, de Anul Nou.

Tin să mulțumesc în primul rând I. P. S. Tale
d-lui președinte al Consiliului de miniștri pentru
vările ce Mi te aduceți în acest început de an nou.
Negreșit că toți privim cu oarecare grijă, ce Ne
aduce acest an, 1932.

Eu nu pot în această clipă, decât să unesc spe
nța Mea cu speranțele dvs. și sunt convins, cu spe
nțele întregelării, căci am ferma credință că anul
ce începe astăzi va aduce o mare îmbunătățire tutu
ror stărilor de lucruri în această lume cu singura
condiție ca toți să fie înțelegători.

Pe ce se va întâmpla peste granițe, Noi nu pu
m fi stăpâni, dar pe ce se întâmplă în granițele
noastre, suntem Noi stăpâni.

Poporul Român a arătat atâtă credință și atâtă
în simț în zile mult mai vîtrege, încât sunt convins,
în zile când vitregia e mai mică, același popor,
cel mai mare până la cel mai mic, va avea
înțelegători pe care trebuie să o aibă, va avea
înțelegători dragostea pentru neamul său de a munci și a
concluca cu toții pentru a face binele pe care această
lumă îl merită.

Eu dău în această primă zi a anului,
asigurarea poporului Meu, că toată
munca Mea, toată chibzuiala și dragostea Mea, le pun
în serviciul patriei.

In acest gând și cu aceste sentimente de adâncă
înțelegătoare pentru acest pământ, zic tuturor celor ce-i
căutaști:

La mulți ani fericiti!

Înălțarea Anului Nou în Arad.
Serviciul religios. Recepția dela Episcopia orto
română și dela Prefectura Județului.

În ziua de Anul nou 1932 a
lucrătorilor din vechiul
strămoșesc: o pioasă
înțelegere în fața sf. altar.
În mijlocul nevoilor, în ziua
de sărbătoare unui nou an, omul în
stăpânește natural simțele nevoie de
a se apropia de cel Atotputitor. Această stare suflă
să manifestă și în ora
noastră în ziua de Anul Nou,
în sf. Biserică a fost înțe
legătoare de lume. Intelectualii au
prezentat aproape toți, afară
de vreo cățiva, cari își con
suau bogăția ideilor lor su
prătă să salveze. Au par
cat deosemenea toți repre
zentanții autorităților locate în
Arad cu dl G-ral Bălăcescu
și de toți comandanții uni
versității din loc.

În liturgie a predicat Pr.
Turic, făcând și o dare de
asupra activității pas
tore din anul trecut. Te
zimul a fost oficiat de
S. S. Episcopul Grigorie
în jurul de un sobor nu
nos.

În rezidenția Episcopală.
Dela biserică reprezentanții
ștăfătăilor și o parte din pu
năsau dus la rezidenția P.
S. Episcop Grigorie, căruia
prezentat felicitările de
Anul Nou. În numele armatei
sunt dă, g-ral Bălăcescu,

Ministerul de finanțe
a aprobat cererea
Municipiului Arad, ca
sumele donate pentru
șomeri să fie scăzute
ca sume neimpozabile
din veniturile institu
țiunilor și particularilor
care au vărsat a
ceste sume pentru
șomeri.

□ Ioan Beles, incasator la
uzinele comunale, a fost pus
în disponibilitate pe ziua de
5 Ianuarie. Publicul este ru
gat să nu-i mai face nici o
plată.

Mesajul P. S. S. Grigorie, Episcopul Aradului.

adresat Intelectualilor și Preoților de Anul Nou.

O clipă pământească raportată la vecinie este o co
moară incomensurabilă. De aceea o drosebită emoție pogoară
în sufletul meu când prezentați buchetul dragostei și a
urărilor de Anul nou, fiindcă
retrospectiva în trecut și privirile spre viitor cu întrebările lor mă aşază în fața
unui examen serios. În același
moment nu numai eu dar toți fișii
Bisericii din eparchia Aradului
trebuie să privim cu deplină
seriozitate în fața misterului
tempului viitor.

Mare forță este timpul; în
tr'un fel este privit de men
talitatea creștină și altcum de
concepția profană. După men
talitatea profană timpul crează
valori trecătoare iar după ceea
creștină valori netrecătoare.
După concepția creștină în
temp trebue să înțăptuim im
părtăția lui Dzeu pe pământ.
O pildă sugestivă ne va demonstra
marea valoare a împulului.

Un negustor, apropiindu-se
sfârșitul anului, și-a făcut con
turile sale și a constatat că
în raport cu trecutul a avut
mai puține dobânzi. Și negus
torul gădea întru sine: acest
venit scăzut nu-mi mai per
mite desfășările, distractiile și
petrecerile de până acum. Și
începu să fie nemulțumit cu
Dzeu și cu oamenii. Când
nemulțumirea lui era mal acută,
în pragul casei lui, se lăsi un
cerșitor. Negustorul, a început
să-l ocărească îndrumându-l
cu vorbele cunoscute: *da te
și încreză!*

Dar cerșitorul zise: Nu te
supără Domnule căci n-am
venit să cerșesc, ci un sfat
să-ți dau, care îți va reduse
înțețea sufletului și pacea.
Ești nemulțumit că Dzeu îl-a
luat desfășările și petrecerile,
dar îl-a lăsat sănătatea, căci
când ai fost bolnav te-ai făcut
sănătos; Dzeu îl-a lăsat ar
monia în familie, și puterea
de muncă. Deci nu te răsăriti
împotriva lui Dzeu.

Negustorul trezit la realitate
în crudiile de strămtorare și
de lipsă și noi suntem își sprijini
să facem ca negustorul ne
mulțumit, înțând că peste tot
vegează ochii lui Dzeu. Nu
în confort pământesc și dis
tractiile abundență consistă viața
căci aceste distracții la mulți
le preface noaptea în timp de
lăcomie spre căștig iar ziua
se preface în noapte pentru ei,
schimbând rostul firii așezate
de Dumnezeu.

Si tocmai aici este cauza
principală a necazurilor că
lubiților mei preoți de Anul
Nou le doresc ca și familiilor,

omul voește să schimbe or
dinea vecinie iar apoi că
zând neputincios, se plâng.
Dar nu e vremea tânguirilor.
Cu tânguirii nu se dău înțe
lări puțio se căștigă lupte.
Iar noi suntem în luptă cu tot
ce care a avut neamul româ
nesc mai primejdios decând
există el: cu spiritul de ne
sapunere, cu ideile internațio
nale și anticreștine sub toate
aspectele. Și dacă apostolatul
cuvântului ne-a ținut până ac
cum la suprafață, acesta tre
buie să-l fortificăm acum cu
apostolatul faptele creștine.
Credința fără fapte moartă este
— zice sf. Iacob. Fapta
creștină a existat și există,
dar trebuie să organizăm apostolatul
faptele, căci dacă ar fi
fost organizat azi biserica ar
fi fost în mal mare măsură
capabilă să facă fapte de aju
torare.

* * *

Sf. Ambrozie în celebra sa
carte despre datorile slujito
rilor bisericii zice: „Este o
poruncă divină și o dispoziție
fundamentală a ființei noastre
ca noi să ne ajutăm unii pe
alții fiindcă unii pentru alti
suntem creații și în această
tendință a noastră nu este
lăsat să ne impiedice nici
trica nici primejdile“.

*Prea cucernici Părinți,
Prea Stimaților Domni,*

**Cel mai cardinal
punct din viața creș
tinilor episcopiei Ara
dului, este ca dânsii
să-și dea seama de
importanța faptei
creștine în zile noastre
sub toate rapo
rurile. Dați-vă seama
că francmasoneria și
internacionalismul ne
creștin se organizează
puternic; deci să
ne organizăm și noi
și să facem danii pen
tru creezearea unui
fond cât mai mare al
milei creștine.**

Este ne
voie de căt mai mult sprijini
pentru progresul cultural și
moral; din toate părțile epar
hiei primim cereri de ajutor;
deci noi episcopul în numele
lui Hristos Vă rugăm pe toți
cei cu dare de mâna să ne
veniți în ajutor.

Vă pun de pe acum în ve
dere că lubițil mei preoți în
anul acesta vor lua contact
mai strâns cu intelectualii și
cu poporul dela sate ca să le
cunoască nevoile sufletești;
preoții vor face vizite pe
casele credincioșilor și de a
cea părintește și rugă pe
toți să i primiți cu dragoste.
Lubiților mei preoți de Anul
Nou le doresc ca și familiilor,

cele mai senină clipe ale vie
tii și le mulțumesc pentru
munca de până acum. Ii rug
să persevereze în pilda răb
dării lor, că în ciuda tuturor
privăriilor, bineînțeța va fi a
Domnului și a noastră.

St. Grigorie zice: „Ranele
cele mai grele se vindecă prin
miloace alinătoare. David a
vindecat pe Paul prin glasul
frumos al ghitarei sale“. — În
societatea de azi ranele des
part pe oameni unii de alții,
dar când noi preoții vom contribui cu căt de puțin la ali
narea acelor rane, vom avea
parte de mare măngălere. Spu
neți lumii de azi că nu Hris
tos are nevoie de ea ci ea
are nevoie de Hristos! Spu
neți-i că viața ei se asemăna
cu apa mării, care nu se in
dulcește până nu se ridică spre cer!!

Iar lubiților mei intelectuali
le fac o rugăciune specială.
Într-o față mare făurită cu
jertfe mari, avem nevoie nu
numai de inteligențe sclipto
are, ci și de inimi mari și
sentimente generoase. Deci să
știm că ne trebuie înțimile
Duoaste spre lauda lui Dzeu
și a bisericii lui. Ne trebuie
credința Duoastre, sprijinul
Duoastre și dorim din înțim
să se îufăptuască o formidabilă
Asociație ortodoxă a tu
turor intelectualilor din în
treaga țară. Nu uită că sun
teți oameni cu dureri și su
ferințe, ca cel mai simplu om
și astfel aveți nevoie de mă
ngălerile credinței.

Lubiților mei credincioșii dela
sate, meseriașilor, negustorilor
încă le doresc viață linistită
în Dumnezeu iar tuturora Vă
împărtășesc arboreasca mea
binecuvântare

și vă zic: „An nou fericit“!

Rugăciune.

Scumpei.

N. Vlaicu, Ionopoleanu.

I.

Dacă mor să-mi sapi mormântul
In dumbrava cu isvor.
Unde nu e greu pământul,
Să-mi dorm somnul meu, ușor.

II.

Să-mă înume, ciocnul Gruia
In amurg sau de cu zori,
Să-să-mi cânte „ahiuia“,
Corul de privighetori.

III.

Slujba sfântă mi-o servească,
Mierla 'n haina ei cernică.
Evanghelia-mi cetească
Cucul, peand mohorâtă.

IV.

Iar când noaptea, doina dulce
Pribegi-va prin poteci,
Plângă-mi bușnița pe cruce,
Amintirea mea de veci.

Prin Munți Apuseni.

Un loc sub soare!

Fiiicei mele, Viorica.

La a doua haită de vânătoare, mă pîmerisem într'un lumeniș și mai pronunțat. Un grohotar de stânci în descompunere, copleșite de straturi de frunziș mort și năpădite de rugariu, din care se înălțau triumfători, la distanțe rare, coziș de fagi, cum numai în codrul virginal al Bihării, se mai pot întâlni.

Mirările de făpturi minuscule ce fac să înfloreze vara de un cloicot tainic singurătățile muntelui, — se cufundă acum în marele repaos hibernal. Numai exuberanța vieții vegetale mai arată încă în mijloc de forme și fenomene bizare, impresionantele eforturi mutate din crâncena luptă pentru existență ce ascunde bolta misterioasă a codrului.

Ca la doi metri înălțime, din scorbură unui fag mamut, răsărise viață nouă, un păhus, tot din acel gen. A spîntecat pântecul cel zâmbit, și mergea bine în trupul încă vîlu la suprafață. E verde, cum nu l-a ajuns bruma, și crescuse de vreo patru metri, prin coroana rărită de bătrânețe a mamei, în continuă și teribilă înclinație pentru un loc sub soare.

(Fiul nu mai poate aștepta moștenirea părintească. De ce

nu mori tată, dacă ai slabit și boala te roade? Te omor eu!) Prin ochiurile de fetie se îmbulzesc dându-și coate smocuri de afine, strivite mereu de colonile jnepenilor mai vînjoși, peste care se cățără cu o suhiopă mai sus spre soare, curponii șerpitorii ai rugilor.

În tanțul stâncii celei mai proeminente, într-o căldărășă cu humus, s'a isbelit cuibărindu-se ca 'ntr'un ghiveciu, o tușă de coacăze. Are fructele mărunte, cu pielă vîrtoasă, foarte păroase; dar bune la gustare, ocrotind în interior semințele închegate într-un strop de hîchi gelatinos, dulce — acrisor. Câte generații de buruien plăpânde n'au muncit acolo sute de ani sfredelind piatra, să și facă loc de hrana sub raza de soare! Ca apoi, să li-l fure tușă, pe care o vor ucide copacii; iar pe copaci, — oamenii.

(Insă, numai omul — în lăcomia-i nefrânătă de a și largi ogoarele și păsunile în munte —, distrugă glia celor hrănește; celealte viețuitoare, — vegetale și animale —, o înmulțesc și o îngreșă cu trupurile lor!)

Uriașul și neostoitul războlul pentru un loc sub soare!

Tr. M.

tătenii suferă de lipsa minimului de existență, astă moartește fa el, este cetatea care nu știe plângere.

Oraș unde cerșitul a devenit o întâmpinare cotidiană a pietonilor, unde suprataxele și adusele suplimentare egalează aproape costul unui măcăpaș de plăcere, unde necazurile nu pot fi exploatare — cetățenii sunt pașoi și iudelelung răbdători — cerințele tale au fost puse la index în permanență, nevoie tale trecute pe planul al X-lea totdeauna, bunurile tale ca fabrica „Marta” Direcțunea de exploatare C. F. R. donată, fiindcă le-a susținut gratis, Fabrica „Astra” lăsată în voia soartei, Fabrica de Tricotage să numai activeze, concesionari în plin ca șomerii să-i susținem noi. Descalecările de personalitate marcante se fac din abundență dar numai la alegeri. Ce-ai pătimit așa mult de trebue să susțorți peste puteri, din ce îți pot fi contribuțiile? Depeși cu care este supra aglomerat îți ceri conribuții când numai poti, concesionari, când singur-n-ai ce-ți trebuie, parcă ar fi Cananul. Ești cu periferiile în nevoi și cu taxe grele pentru contribuabilită, tot mai stai însă pe planul de luptă, tot mai figurezi ca bun pentru exploatați. Ce-ar fi dacă știi că pe aici curge Mureșul, or să-i redreseze cursul apei...

Noroc că îți face străinătatea aeroport vamal, că de susținut va fi cine.

Dar aceasta nu se va opri aici, pentru că nu se poate — oamenii din Chindia, Iosășel, Vidra etc. nu vor putea fi convinși de nimic că din lipsă, ei nu vor mai avea unde să trimită odrasile, ei nu vor fi legați în străinătate cu și fără atașați, ca să reprezinte țara în care se suprimă școalele, ca să-i putem plăti pe ei și cele 9 miliarde datorii a cuponului extern. La desbaterea legitimă care ni-să îmbogățit desnădejdea, parlamentarii arădani său manifestat în ce privește orașul nostru, printre supremă și augustă tăcere că deobicei, și încă gurile rele adaugă că nu suntem reprezentanți strălucit în Camera deputaților.

Pentru noi mijște o impossibilitate hotărătoare pentru destinele orașului.

Și chiar dacă toate bisericile din Arad, vor tăgăi prin dăngăt de clopot plângerile noastre și suprimarea școalelor normale de învățătoare, nu va fi de ajuns: sună inimi de peatră prea multe.

Fixator.

Mișcarea Culturală a „Astrăi”

Duminică 3 Ianuarie 1932, a avut loc întâlnirea cetățenilor români din Arad-Grădiște pentru înființarea „Cercului Cultural Astra” în acest cartier.

Aceasta adunare a fost prezidată de d. Crișan Ascaniu dir. liceului de băieți și președintele despărțământului „Astra” din Arad. Au mai luat parte:

D-nii Ing. Popoviciu Ignatie Insp. C. F. R. Crăciun I. Ionel, Crișan Gheorghe, Crișan Pavel, Chira Traian președintele Asociației Municipiilor Români, Suba Liviul Președintele Asociației Mechanicilor din Arad, Ardelean Simion, Stupariu Ioan, Onea Dtru, Gheorghiu Traian dir. de școală primară, Dan Iosif, Bondaru Ioan, Tarcea Trandafir, Mălăeș Petru, Ferentz Ionel, Medela Vasile, Mrcea Ioan, Monta Petru, Serban Dumitru, Cernea Dumitru, Ionaș Ioan, Dragoș Romulus, Crișan Gheorghe II. Musca Emanuil, Săcui Mihai, Cioban Ioan, Ciorsu Nicolae, Gorojci Iosif și Mureșan Cornel paroh.

D. Președinte Ascaniu Crișan arată cu multă competență că aceasta asociație nu urmărește nici o politică de partid, ea este așezată deasupra patimilor acestora și nu urmă-

rește decât dezvoltarea culturală poporului român. Acest bătrânește săzâmant cultural a avut un mare rol în Istoria neamului Românesc căci în colaborare cu „Liga Culturală” din vîchiul regat de sub conducerea d. N. Iorga au contribuit cu un foarte mare aport la înființarea idealului național și în sprijinul strămoșilor noștri s-a realizat prin aceste înalte focuri culturale.

In acest sens au mai vorbit D. Ing. Eșanu Vladimir și Crișan Gheorghe.

După aceasta, adunarea constănd că în baza art. 32 Regulament este capabilă să aducă hotărâri și decizii în consecință declară înființarea „Cercului Cultural Astra” din Arad-Grădiște alegând cu ușoară uimitate de voturi următoare comitet:

1. Președinte: Ing. Eșanu Vladimir, 2. Vice-președinte: Traian Gheorghe, 3. Secretar: Crișan Gheorghe, 4. Cassier: Crișan I. Ionel, 5. Bibliotecar: Ardelean Simion, 6. 2 consilieri: Suba Liviul și Chira Traian, 7. Econom: Crișan Pavel.

Membril:

8. Mureșan Cornel paroh, 9. Popoviciu Ignatie Insp., 10. Bondar Ioan.

Să nu le uităm.

Sărbătorile Crișanului sunt pentru toți, un prilej de recreare — zicem noi — de fapt, de petrecere și viață lipsită de grija că a doua zi dimineață, șeful va luce condică de prezență și îi se vor face observații c'am întârziat dela slujbă.

Vineri,

Sâmbătă și Duminică, am cutreerat, ca orice burlac și slujbaș care se respectă, toate — sau, ca să nu exageriez, aproape toate cănelele și localurile unde a fost vreo serată mai mult sau mai puțin românească. Aceeaș lucru l-am făcut și în ajunul anului nou — și zic ajun de an nou, pentru că e mai românește. Nu voi însă același să văzute, pentru că e mai parte din constatări întră fără nici o ezitare, în domeniul îndiscrepabilității, sau a... dar mai bine să ghicească fiecare, a cui.

Dar, dacă ungurii

sează de nenumărate ori înnoapte csárdás-ul și friss-csárdás-ul, e o dovedă multă

de respect nu-l mai avem — că și puțin, faptele sunt de natură a dovedi aceasta. — La seră sunt aranjate de societăți eminențiale românești, dansurile țărănești sunt lăsate la o parte, pentru că în frenetică mișcare răscolioare de sânge, dansatori să se piardă în neant.

In căte un colț urtat de prăviacă, unde binefacerile civilizației moderne n'au prea de truns, și unde mișcările lăsate

a rumbei, slow-foxul etc. sunt încă apreciate la justă valoare modernă, mai puțin văzută far necul ce se desprinde din „Hora” noastră din „deleana” sau din „Sârba”.

Zicatorile ce însotesc aceste dansuri, au un ce inedit, pentru multi prejutori la maximă, a bătăelloar așa zise dansuri moderne. Orașele, cari preiau cu neînfrânată pasiune că

prezintă toată mișcarea națională pe aceste țărănumuri revoluționate cu atâta furie de iluzii, oniști fanatici, trebuie să

din sate, residii îngepulzătoare de româniș, o injecție formidabilă a tot ce e românesc.

Există atât în Arad, o cîteate de promovare a dansurilor naționale. Cu toată lăudabilitatea ei activitate, arăduind

— în general nicăieri dansurile naționale nu sunt apreciate de disprețușii la seră și petreceri, aceste minunate creații coregrafice, pline de gingășie și farmec, a sufletului și simțitului noastre.

Să nu le uităm dansurile naționale, și dacă nu le dăm sămă din plăcerea de a le dansa, cel puțin din respect față de o parte din specificul nostru național.

Să nu le uităm!

Actualitate.

O măsură bine venită.

Primăria Municipiului Arad ne trimite spre publicare un anunț prin care invita toate societățile culturale ca până la 15 c. să înainteze direcțiunile culturale statutelor și recunoașterea de persoană morală a fiecărei societăți.

Această măsură a Municipiului este foarte bine venită, întrucât în orașul nostru s-au lăvit în ultimul timp atâta numără de societăți, care sub diferențe motive au pretins sala Palatului Cultural. Una a și izbutit să-și rezerve acea sală pentru anumite zile, iar io-

lele fixate nu s'a prezentat nimeni la Palatul Cultural, deși sala fusese încălzită. Cum acea asociație nu reprezintă decât un număr de 4-6 persoane, fară statute, fără membri etc., nimeni nu poate fi făcut responsabil.

Spre a se pune căpat unei astfel de stări, măsura primăriei este că se poate de bună

Trebue să se știe că Palatul Cultural servește numai intereselor culturale, nu persoanelor care vor numai să-și înșeze numele.

Din lumea sportivă.

Balul Olympiaiei.

Desigur că cei ce vor cetați rânduri vor crede că sunt din dușmanie față Olympia, așa după cum obisnuiesc mulți și ne reproșă orice cronică sportivă. Nem deci să lămurim dela seput că tot ce urmează este într-adevăr, nefind conducedi o idee dușmanoasă, făcut doar o simplă con-

După cum rezultă și din doragile noastre anterioare, considerat pe Olympia totuși un club românesc: prezide, vice președinte, secrete, membri și cățiva jucători români neașa. Iată însă un eveniment în viața acestui club ne face să ne schimbăm părere.

Lucrul e simplu de tot. Azi de Crăciun, Olympia aranjat un bal, la care au participat români — ceva mai puțini — și minoritari. Lucru însă toti participanții se aplau să vadă un program mult românesc, în cel mai

casu caz jumătate românească, jumătate unguresc. Din întâmplare dacă un jucător român n'avea proasă (?) inspirație, ca în afară de program și fără voia organizatorilor să lasă pe scenă și să cânte un cântec românesc onoratul public mixt ar fi văzut un program complet maghiar. Timpul trece și programul se termină odată el terminat începe seria dansurilor. Si aici însă clardășul ocupă aproape tot timpul, jocurile românești ajungând la rând numai când muzicanții — deși minoritari — se urau de clardăș.

Acesta e evenimentul și ceea ce rezultă din el constatarea de care aminteam noi mai sus — e că Olympia nu mai e un club românesc, așa după cum crezură — cu regret — aproape tot publicul sportiv din localitate.

Iar de încheere avem o singură întrebare: Ce rost mai are actuala conducere românească în fruntea Olympia?

Pit.

Degradările...

la casarma Melmaison din Paris, au degradat în față imens public, un ofițer și grade inferioare, impăriți în procesul de spionaj împotriva Sovietelor.

Nicică mai dureros.

Faptele bune adunate pasă în viață de sbucium care te săbi și ridici oarecare platformă, pentru vrednică orientare într-o direcție, intențiile tale pentru oțala dorințele, posibilitățile și înțăji procura mijloacele de gândurile, cu ele însăși crea de fapt a existenții tale, prăbușește atunci.

Ostean prin increderea neașa, legat de aspirațiile populației prin jurământul către Dumnezeu, ce lăină a ta trebuie să încădă cu însăși destinele

bărbații Vopsitorul KREBS primește spre curățire haine femei și bărbații.

Str. Eminescu și B-dul Reg. Ferdinand 51.

Deștepti și naivi.

(român) de T. Cristiea

Participau la aceasta serbare după amiază zilei a doua Paști anul 1917 toți ofițerii români afișați în covalență spitalului din Kew și toți studenții basarabeni de la universitatea din Kiev. Dileul de cărtă, gelozia rușilor, exsta. Trebuia un pretext și pretestul fu găsit fără prea multă. Ce cătau deputatele și studenții basarabeni la serberea austriecei? Deputații oare austrieclii și basarabieni să și căștige pe basarabeni de partea lor?

Serberea fusese bine prezentată și de fapt reprezenta deputații celei dintâi uniuni a celor provincii românești, care erau aci reprezentanți deputați ai Moldovei, Muntelui Ardealului, Banatului, Bucovinei, Basarabiei, Dobrogei, atmosferă de cald patrio-

de români svârșiti de soarte ca o neînsemnată insulă în mijlocul valurilor cutropitoare de ideologi comuniști nihiliste, anarhiști ale marei Rusii. La un moment dat răvăliră înălță în sală o mulțime de ruși gălăgoși și duhnind a vîță. Alți ruși înarmăți, străjuiau pe afară, grupuri, în jurul localului. Începuse pertracătări cu ruși, împaciuitoare din partea legionarilor, încăpătădate din partea rușilor. Se fău apel la spiritul de alianță al celor două popoare, la conflictul diplomatic care ar fi putut avea loc între Rusia și România, dat fiind, că erau prezenți ofițeri români din armata regală română. Dar toate erau degeaba. Logica rusului nu cunoaște argumente contrare impulsivității sale. Un legionar ține o vorbire în rusă și ridică în nori bravura soluzilor și toate calitățile

Publicație.

Se aduce la cunoștință celor interesați că pe ziua de 22 Ianuarie 1932, orele 10 a. m. se va ține în localul Central pentru Ocrotirea copiilor Arad, Piața Târgului No. 2 în conformitate cu Art 88-100 din legea contabilității publice licitația publică cu oferte închise și siglate pentru furnizarea de pâine, carne grăsime și lapte pe seama Centrului pentru ocrotirea copiilor, Institutului Obstetric și Așezământului de fete oarbe din Arad.

Deodată cu ofertele se va înainta comisia de licitație și garanția de 5% în numerar sau efecte de stat a sumei ce reprezintă fiecare furnitură în parte.

Caletul de sarcini se poate vedea la Centrul pentru Ocrotirea copiilor Arad Piața Târgului No. 2 în fiecare zi de lucru între orele 10-12, unde se vor putea lua și informațiile necesare.

Arad, la 1 Ianuarie 1932.
Direcția Centrului pentru Ocrotirea copiilor Arad.

COPIEDECIZIUNE.

Astăzi 15 Decembrie 1931 Fiind convocată Comisiunea Centrală a timbrului instituită conform art 110 din L. T. au fost prezenti D-nii:

Sever Tipei
Dr. Ispasius
Gh. Petrovici
St. Bogdanescu
Gh. Petrescu

Comisiunea a decis următoarele: Biletele de intrare la spectacole (cinematograf, teatru, circ, bal etc.) sunt supuse la plata timbrului de aviație conform art. 6 din legea pentru înșinuirea acestui timbru, dacă spectacolul e public și cu plată.

Odată cu spectacolul are acest caracter, chiar dacă unii participanți sunt dispensați de plata de intrare pe baza unor bilete de favoare sau a unor invitații (pentru baluri) distribuite gratuit de un ziar abonaților săi, asemenea bilete sau invitații vor fi supuse la plata timbrului de aviație.

Președinte
Membrii

Cititi și răspânditi în ziarul "ARADUL".

Evitarea unui accident.

Mărți 29 Dec. pe str. Mețianu pietonii au trăit câteva momente de groază. Era pînă ora 9 1/2 dimineață când str. Mețianu este întărită de lume. O căruță cu nește cai superbi staționa în față unei prăvălii, în timp ce proprietarul — un român chilbur — se tocmea la ușe pentru niște cumpărături.

La un moment dat, cai s-au speriat și au luat-o la galop prin muște.

Datorită însă curajului și prezenței de spirit a doi tineri țărani care au sărit undi la dălogii cailor iar altul să că-

ruță punând mâna pe hârturi, caii au fost opriti și linșită în față prăvălii de mode „Manea” atingând puțin cu ruda autobuzul Nr. 4 care era în stație.

Fără intervenția celor doi brazi tineri am fi înregistrat un accident cu urmări fatale căci, ajungând la autobuz, caii s-au sărit în el sau, încercând să-l ocolească ar fi intrat pe trotuarul tixit de lume.

Spre a se evita asemenea întâmplări poliția ar trebui să ia măsuri severe ca să nu se lasă vehiculele cu cai singure în stradă.

BRANDENBURG

DEPOZIT DE LEMNE DE FOC CUPRETURI FOARTE REDUSE

în Arad, Str. Numa Pompiliu 66.

Singura prăvălie de modă bărbătească română

DIMITRIE MANEA

— ARAD, Str. Mețianu, colț cu Piața Catedralei —
Unde puteți cumpăra mai ieftine articole de modă

Pălării de toamnă Lei 160.—

Nou renovat, camere curate, prețuri reduse incălzitul cu calorifer

Hotel Cornul Vânătorului Arad

Domnilor ofițeri, viajori și funcționari publici mare reducere

Proprietar Văd. C. I. Berta

Blănurile cele fine se pot cumpăra și confeționa

la Blănăria Teodor Fica

unde se vând și căciuli eng os și detail. ARAD B. Reg. Ferdinand 31.

cauți, obținuți cu piedani și gata totdeauna să dea un răspuns, propusese să înființeze comitetul și se aleseră tot ei în comitet, fără să mai dea răgaz culva să voteze, sau să și spună altă parere.

Odată constituit comitetul, președintele aduse la cunoștință voluntarilor motivul pentru care să se convocă această adunare generală. Înfiieră cu străsuție purtarea acelor legionari, cari pășiră alătura din drumul cinstel și morale. Dădu chiar exemple foarte edificatoare, dar se păză să pomenească numele celor înnoviați, de altfel înutii, fiind în general cunoscute faptele și incriminații. Legionarii înțură să și manifeste aprobările și desaprobaile privind cuvinte rostită imperativ și hotărât.

Un profesor scurt, cu o bărbuță nervoasă pe care o scăpina într-o școală, se ridică să sprijină ca un școlar și dădu semnalul strigând pitigăiat, „În lagăr cu el! — răspunse glasuri îndărjite din public.

(Va urma)

iucrurile ajunseră de notarie publică între legionari. Faptele celor mai tineri, usuratele puteau să și găsească o scuză, dar venalitatea celor cu poziții sociale și rol conducător în judecături Ardealului nu trebuia să rămână fără sancțiune. Se comentă mai ales cu multă indignare cazul unei studențe basarabene, cea mai insufișătă prin urmă între românii, pe care o seduse un avocat, în împresurări foarte criticabile.

Cu aprobarea autorităților civile și militare rusești, ardelenii convocării o adunare generală a tuturor voluntarilor din Darnița. Adunarea desfășură agitație crescândă și publicul însușea în strigăt și manifestări impulsive. Un avocat lung și desfrat, cu umăr ascuțit și față lăiale, presidează adunarea. Fu ales un comitet, un soț de soție al legionarilor, în care patru săi membru erau adunați, ofițeri activi erau prin felul ocupării lor mai puțin agresivi și nu se îmbulzeau la posturi de conducere. Advo-

Furtul dela Spitalul de Copii din Arad.

Casa de bani dela Spitalul de Copii a fost aflată la ora 21 din seara zilei de 31 Dec. 1931 cu ușa întredeschisă, iar la o distanță de un metru de ușe un briceag cu vârful lamei turtit. Din casă lipseau 145.000 lei.

Cheile casei erau încredințate administratorului Ianota Ioan, care în ziua următoare, trebuia să predea gestionea întocât dl. Dr. Radu, directorul spitalului, îl abzisește postul.

Primele cercetări au fost făcute imediat la fața locului de către dl. chestor Moga.

Din aceste cercetări rezultă că ușa n'a fost forțată, ci deschisă cu cheia. Astfel singurul autor nu poate fi decât însăși părtătorul cheii Ianota Ioan, care a și fost arestat.

Bănuiala cade asupra lui Ianota și din următoarele împrejurări:

Pe când opera la cassă, a alungat din cameră pe femeea de serviciu zicându-i că ce tot face pe acolo, să plece afară...

Briceagul găsit este în felul celor care sunt purtate de oamenii dela țară, iar Ianota chiar în aceea zi fusese la Păuliș, unde-șă are părinții. De fapt briceagul a fost înțeționat lăsat, spre a deruta cercetările. Dl. Ianota Ioan este cunoscut priu viață usuratecă pe care o ducea. Pe lângă acestea se zice că și-a procurat și acte de studii false, cazul se cercetează însă.

Până acum arestatul dragă, dar față de cele ce am spus mai sus, autorul nu poate fi altul.

Cercetările continuă, conduse de doi comisari Hui și Mărgescu.

coresp.

INFORMAȚIUNI.

Pomul celor săraci. Cu ocazia Crăciunului la inițiativa bisericiei locale, în frunte cu P. S. Sa Episcopul Grigorie, s-au aranjat în mai multe suburi, obînșuitorul pom de Crăciun. S'a împărțit ajutoare în bani, halne și încălțăminte. Dintre mulțimea darurilor se depinde cantitatea mare trimisă de D-na Sapira, și darurile în bani, date de d-nii Dr. C. Radu și Dr. Gh. Șerban, primarul și prefectul orașului și județului Arad.

† Viora Bogățian născ Lucian după lungi și grele suferințe a început din viață în ziua de 31 Dec. 1931, la ora 1 și jum, în al 39-lea an al etății și al 22-lea al fericitelui căsătoriil. Iohumarea a avut loc Vineri 1 Ian. 1932 în cimitirul "Eternitatea".

Fie-l fărăna usoară și memoria binecuvântată!

Deces. Sâmbătă 2 Ian. a început din viață învățătorul Karol Kalko în etate de 50 ani. Înmormântarea a avut loc Duminecă 3 Ian. Au participat foarte mulți colegi, decedatul fiind apreciat ca un înv. bun și pentru meritele sale de cartograf. Transmitem indurăratel familiilor sincere kondoleane.

Aflăm cu placere, că Dl Dumitru Popescu profesor, a fost numit ca director la Institutul Medico Pedagogic de Stat din Iași, pe data de 1 Ianuarie 1932.

Felicitările noastre.

Administrația ziarului nostru, dorind să contribue la ajutorarea somerilor, a angajat în preajma sărbătorilor câteva femei somere, care să distribue ziarul abonaților din oraș. După câteva zile, aceste femei s-au prezentat la administrație, spunând că n'au distribuit decât o mică parte din exemplarele date. Astfel se explică faptul că unii abonați n'au primit de loc ziarul, iar alții, cu intărziere. În viitor, ziarul va fi expediat regulat, lat, cu postă.

Dl A. Vălean a fost numit contabil la prefectura jud. în locul dlui Cristea. Noul funcționar este fiul cunoscutului avocat din Lugoj.

Rugăm călduros pe onorații abonați în restanță cu plata abonamentului pe 1931, să-și achite obligația.

Cei din oraș pot plăti, contra chitanță, d-lui Miloș Tip. Dieceană str. Eminescu 18, iar cei din provincie prin mandat posibil adresat ziarul "Aradul".

O școală primară model în Grădiște. Din cauza nerentabilității sale, conducerea municipiului nostru, înțeționarea să transforme Cinematograful Comunal de acolo, într-o școală primară model. Școala va fi prevăzută și cu o frumoasă și corespunzătoare sală de conferințe, mai ales că mișcarea Culturală din acest cartier, a luat un frumos avânt.

Apa pe care ne este dat să o bejm, a început să fie bună, mai ales în partea către Mureș, începând dela Bul. Reg. Ferdinand și Reg. Maria. Sistemul adoptat tot cel vechiu, adecă prin aerisire deschisă, demanganizare și deferuginare. Schimbările ce s'au făcut sunt în așa fel, că atunci când proiectul la care lucează d. ing. Tripa va fi gata, acesta să poată fi montat fără prea mari cheltuieli.

944.920 lei, s'au încasat până la 31 Dec. pentru someri. Se prevede încasarea unei sume de cca 1.500.000, în afară de darurile în natură, care au fost și ele numeroase și binevenite.

Jocurile noastre.

Concursul II. Seria 6-a.

1. Cuvinte încrucișate

Mnerei Constantin-Loco.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54
55	56	57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81

Orizontal: 1. Străbunul lui Noe, trăi 969 de ani; 10. Conformată; 11. Pronume (inv.); 12. Duh rău (Alt.), 13. Oraș în Germania fără sfârșit 14. Ultima; 16. Măsuri de timp (inv.); 17. Ceartă (Mold.). 18. Fiul Venerii; 19. Morpheu; 21. Subsemnat ca necunoscut 22 Interiecție; 28. Soră (pop.); 29. Măsură chinezescă; 26. Unit. (fig.) 29. Care poate fi întrebuită în scopul unui folos.

Vertical: 1. Erudit profesor Ardelean (1811-1864); 2. A fi de temut; 3. Pronume 4. Mijloc de intrare (fig.) 5. Sară în Epir; 6. A brâzdu pământul; 7. Notă muzicală; 8. Bizar; 9. Sat în Dorohoiu la hotarul despre Bucovina; 15. Bolduri; 16. Oraș în Germania, cu ape termale; 20. A se fului (fig.); 23. Stofă de lână fină; 24. Trandafiriu; 27. Notă muzicală 28. Zeu.

2. Metagramă.

M. G. Constantinescu-Loco.

Plecând dela un oraș al Elveției (cu litera B) și trecând printr'un râu din Bănat (cu litera C), vei ajunge la o mlaștină din Argeș (cu litera L).

3. Enigmă.

C. G. Minciună-Loco.

Căutați un muzician englez (1658-1695), care are picioarele la fel, și-l săiajul unul. Veți constata atunci că nu-i decât un mic porc.

Cupon pentru jocuri
II-5-6.

Poșta Jocurilor.

I. Neamțu — Șirianu. „Pomul de Crăciun“, frumos și desenat, dar slab în ce privește încrucișările, și a venit prea târziu, așa că nu i-am putut face modificările cerute pentru a fi publicabil. Se va publica „Şarada“ și „Jocul în patrat“.

Pegas. Se vor publica, afară de „Şaradă“. Trebuie să știi că la jocurile de cuvinte nu există „ă“ și etc. ci acestea sunt egale cu vocale sau consoane din cărți derivate. Pe viitor, vom căuta să vă sim pe plac. Scrisoarea nu ne-a supără. Din contră observați cătorii noștri sunt binevenite. Căutați însă să fiți ceva mai explicit.

G. M. Cost. Ceva mai slabă decât cele dinainte. Reținem „Cuvintele încrucișate“.

N. C.

Zăpada în Arad.

Zăpada căzută cu atâtă dărnicie în ultimul timp, a făcut multe străzi aproape impracticabile.

Primăria Municipiului a angajat pentru curățirea străzilor celor mai circulate peste 400 șomeri. Nu s'au putut angaja mai mulți din lipsă de instrumente.

Degajarea străzilor de zăpadă continuă cu mare asiduitate redându-se circulației străzile mai principale.

Ingheta din ultimul timp face lucrările foarte anevoie, totuș constatăm cu bucurie că se încearcă a se face tot ce este posibil în asemenea împrejurări.

Certificate de bună purtare pentru elevii școalelor secundare. Comitetul de patronaj, înființat prin ordinul Onor Minister al Instrucției, Nr. 207.392 din 17 Dec. 1931 pentru supravegherea conduitelor elevilor în timpul vacanței, va elibera adeverințe de bună purtare numai elevilor sau elevilor cari urmărușcă școala într-o altă localitate, au petrecut vacanțele de Crăciun în Arad, și numai acelora cari, îndată după sosirea lor în Arad, s'au prezentat Comitetului, (liceul Moise Nicoară).

Elevii școalelor din Arad, stănd și în timpul vacanței sub controlul direct al școalelor pe care o urmează, sunt scuțiti de această adeverință. Președinte, Secretar, ss. Gh. Șerbanu, ss. A. Crișan, pref. jud. dir. lic. M. Nic.

Vacanțele școlare durăză până în II Ianuarie. Directoarea liceului „Moise Nicoară“ ne roagă să anunțăm părinții elevilor, că vacanța durează până în 10 Ianuarie inclusiv. În dimineața zilei de 11 Ianuarie, la ora obișnuită, se încep cursurile, la cari trebuie să fie prezenți toți elevii.

Balul costumat de copii organizat de Societatea Principale Mircea are loc în ziua de 6 Ian. 1932 în Saloanele Hotelului Central ora 4 d. m. cu un bogat program artistic executat de copii. Prețul de intrare: 20 lei de copil și 30 lei de persoană.

Marți 5 c. pe la ora 12 în str. Eminescu în fața tipografiei diecezane, un autobuz ce merge spre str. Unirii, ocolind cărăușă să înzepeze Scoala lui Mircea, care a înzestrat înțelegător. Autobuzul a mers către poarta de trotuar în haza publicului, care se amuză de astfel de lucruri, și evând înainte pe sergentul de serviciu care a oprit circulația pietonilor până ce autobuzul a putut fi scos de pe trotuar.

Rearcăm prezența de spirit a sergentului de serviciu, care a știut să ia măsurile necesare spre a evita accidente de persoane.

Poșta Redacției.

Articolele lungi nu se mai publică. Scrieți vă rog mai concis.

Cornel Bărbat. Regretăm, dar nu putem primi condiții de la D-voastră.

I. N. S. Proza este foarte bună. Versurile vă strică din reputație.

La Palatul Culturală va vorbi Duminecă 10 Ianuarie 5 d.m. prof. Coriolan Petruș Arta în Suedia și Norvegia Intrarea liberă

Adunarea din Micălaci

Luni 28 Dec. 1931 într-o săptămână culturală din Arad-Micălaci s'a întînt o întrunire la care au participat și Dl senator Todor Stan. Scopul întrunirii a fost explicarea pentru tineri a legii conversiunii date la legile agricole.

După ce D. T. Stan expunea legea, arată necesitatea de organizări a țărănimii române astfel să-și poată apăra binele drepturile lor. În ceea ce privește scopul Uniunii Agricultorilor.

La întrunire au participat foarte mulți țărani, D. T. Stan făcând un lucru fără precedent pe la noi, e primul săptămână de la întrunirea la care după alegerile din 1931 a venit în mijlocul agricultorilor.

Programul Cinematografic

Central: delă 6-8 Ianuarie, puternica dramă *Ultima compoziție* cu marele regizor german Conrad Veidt.

Select: delă 6-8 Ianuarie, ilarianta comedie *Bara face grevă*, cu neînțeleștilor Siegfried Arno și Urmăre Grabley, Fritz Schulz și Hans Junkermann.

Reprezentările încep în zilele de lucru la: 5, 7 1/4 și 9 1/4. Dumineca și în sărbătoare: 3, 5, 7 1/4 și 9 1/4.

Grădiște: Miercuri 6 Ianuarie, într-o săptămână zilele de lucru la: *Ultimile zile a orașului Pompei*, drame istorică, cu Maria Korda, Rina Liguoro, Mihail Vârkony și Bernhard Goetzke.

Reprezentările încep în zilele de lucru la: 3, 5, 7 și 9.

Duminecă 10 Ianuarie, *Vreau să-mi regăsești nevasta Nanette*, drame românească comedie cu neînțeleștilor Georg Alexander, Siegfried Arno, Vivian Gibson, Mady Christians și F. Kampers.

Reprezentările încep în zilele de lucru la: 4, 6 și 8.

Duminecă 10 Ianuarie, *Ultimile zile a orașului Pompei*, drame istorică, cu Maria Korda, Rina Liguoro, Mihail Vârkony și Bernhard Goetzke.

Reprezentările încep în zilele de lucru la: 3, 4 1/2, 6, 7 1/2 și 9.

Gai: Miercuri 6 Ianuarie, *Vreau să-mi regăsești nevasta Nanette*, drame românească comedie cu: Siegfried Arno, Georg Alexander, Vivian Gibson, Mady Christians și F. Kampers.